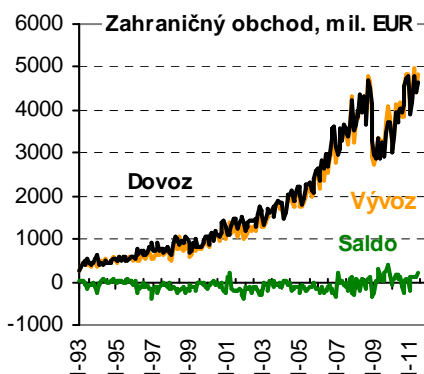

Makroekonomický a finančný vývoj v máji 2011

Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.
Uzávierka: 11.07.2011

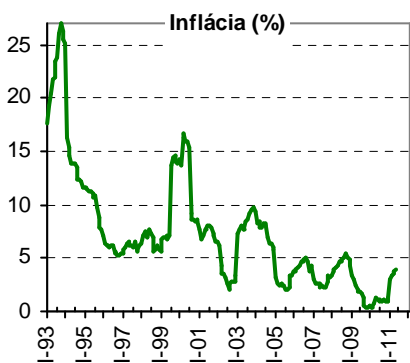

Výroba a zahraničný obchod

V máji 2011 pokračoval **priaznivý vývoj slovenského hospodárstva**. Tržby za vlastný tovar a služby narástli v priemysle o 15,5% v porovnaní s májom 2010. Rast tržieb na medziročnej báze bol veľmi vysoký najmä vo výrobe dopravných prostriedkov (+41,1%), gumy a plastov (+23,0%) a strojov a zariadení (+32,1%). Neočakávaný prepád zaznamenala výroba elektroniky (-21,9%). Stavebníctvo v máji 2011 vykázalo prepád tržieb o 4,3%.

Slovenské podniky a domácnosti vykázali v júni 2011 nezmenený optimizmus ohľadne budúceho ekonomického vývoja vzhľadom na minulý mesiac. Index ekonomického sentimentu sa oproti máju 2011 nezmenil a dosiahol 95,4%. Napriek mesačným výkyvom, zvyšovanie optimizmu badať od polovice roka 2009. Celková úroveň indexu je však ešte dosť hlboko pod maximálnou hodnotou 110% z roku 2007.

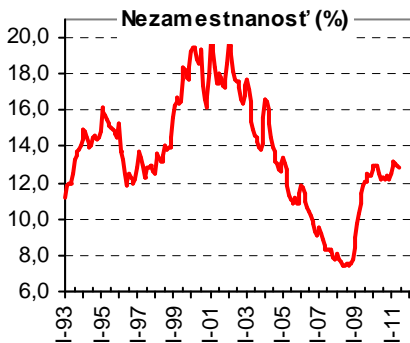
Zahraničný obchod vykázal v máji 2011 vysoký rast. Dovozy narástli o 17,8% a vývozy o 20,7%. Dosiahol sa prebytok vo výške 196 miliónov Eur. Za prvých päť mesiacov činili kumulatívny prebytok 619,1 mil. Eur.

Cenový vývoj

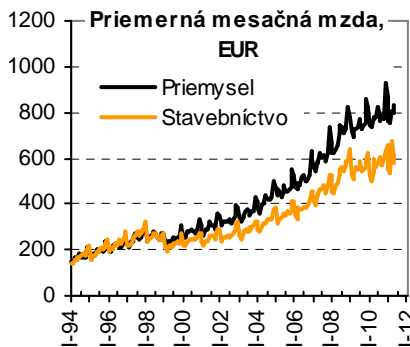
Rast spotrebiteľských cien sa v máji opätovne zrýchlil a dosiahol 4,0%. Najviac narástli položky ako ceny alkoholu a tabaku (+4,2%) a potravín (+7,4%), ďalej ceny za bývanie a energie (+4,4%), dopravu (+6,3%), zdravotnícke služby (+3,4%) a vo vzdelávanie (+4,5%). Za hlavnú príčinu rastu v SR cien možno označiť rast cien potravín, palív, energií a surovín na svetových trhoch. **Podľa predbežných údajov za jún dosiahla inflácia opäť vysokú hodnotu 4,0%.**

Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v máji 2011 v medziročnom porovnaní zvýšili o 3,1% a ceny pre export medziročne narástli o 6,8%. Rast cien vo výrobnjej sfére sa zrýchľuje a potvrdzuje, že **rastú najmä exportne orientované odvetvia**, ktoré sú ťahané konjunktúrou v západnej Európe. Ceny stavebných prác v máji narástli o 1,7% a ceny stavebných materiálov o 1,9%.

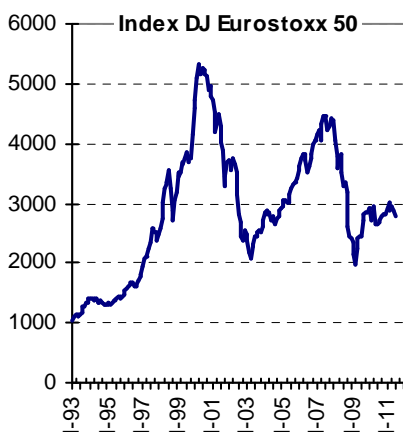
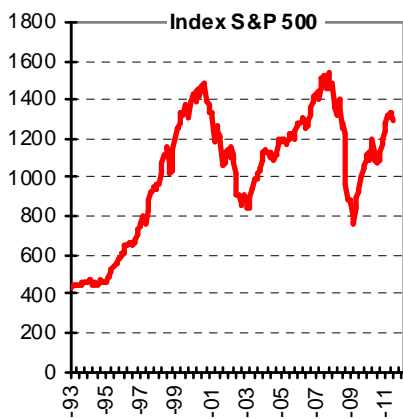
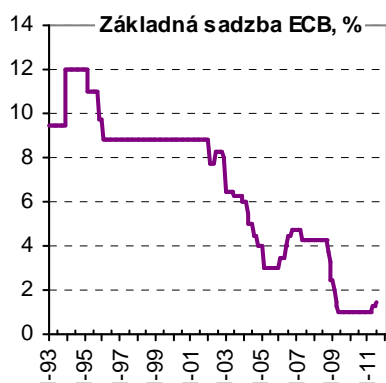
Nezamestnanosť

V máji 2011 došlo k ďalšiemu, aj keď **malému poklesu nezamestnanosti**. Miera nezamestnanosti sa oproti predchádzajúcemu mesiacu znížila o 0,1% a dosiahla 12,8%. V porovnaní s májom 2010 bola však miera nezamestnanosti vyššia o 0,7% a počty nezamestnaných vyššie o 5 tisíc. Vysoká nezamestnanosť sa podpisuje aj na tržbách v maloobchode, ktoré v máji klesli o 3,5%.

Verejné financie a finančné trhy

V máji 2011 **štátny rozpočet vykázal deficit 1561 miliónov Eur, čo bolo o štvrtinu menej ako v máji 2010**. Priemerne sa vyvíjal výber dane z príjmu právnických osôb, ktorá sa vybrala na 36,6% celoročne plánovanej hodnoty. Zlepšili sa príjmy z výberu DPH (39,9%) a spotrebných daní (37,4%). Podľa predbežných výsledkov za jún dosiahol deficit sumu 1577 mil. Eur. Bolo to o miliardu Eur menej ako pred rokom (-2439 mil. Eur), no napriek tomu možno konštatovať, že výber daní je menší ako očakávaná. Napríklad príjmy z daní sa za prvý polrok naplnili len na 46,8%.

V máji a júni 2011 pokračoval na slovenskom finančnom trhu mierny rast úrokov z vkladov i úverov. Nárast bol zaznamenaný predovšetkým pre novo poskytnuté spotrebné úvery a nové vklady so splatnosťou do 1 roka. Tento vývoj reflektuje očakávaný rast úrokových sadzieb v Európe. Európska centrálna banka zvýšila základnú sadzbu na 1,50% od júla 2011. **Do konca roka 2011 by mohla základná úroková sadzba stúpnuť na 1,5% a do jesene 2012 až 2,0%.** V pozadí tejto zmeny sú obavy z rastúcej inflácie. Zvyšovanie úrokových sadzieb ECB a nedôvera trhov voči schopnosti vlád plniť svoje záväzky tlačia úrokové sadzby z dlhopisov smerom nahor. Tento trend sa preniesol z dlhopisov Grécka, Portugalska, Írska a Španielska aj na dlhopisy Talianska a časom sa môže rozšíriť aj na Nemecko, Britániu, Francúzsko a USA. Americká centrálna banka zvýšenie úrokov odmietla a ponechala ich na historických minimách. *De facto* tak pokračuje **v znehodnotení dolára**. To sa prejavilo v posilnení kurzu eura a raste akciových trhov. Tie zaznamenali po poklese v júni opätovný nárast v júli 2011. Zdá sa, že trhy zapracovali zníženie ratingu Grécka a Portugalska na špekulatívnu úroveň.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2010 ^e	2010 Q3	2010 Q4	2010 Q3	03/2011	04/2011	04/2011	2011 ^f	2012 ^g
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mld. EUR) bežné ceny, kvartálne)	65,91	17,470	17,020	15,832	x	x	x	70,170	75,480
HDP (% rast v stálych cenách)	+4,0	+3,8	+3,5	+3,5	x	x	x	+3,4	+4,8
Priemyselná produkcia, medzroč. prírastok %	+19,0	15,7	17,4	17,0	14,5	10,7	15,5	+7,0	+7,0%
Stavebná produkcia, medzročný prírastok v %	-7,0	-6,8	+0,9	4,3	9,5	-7,9	-4,3	+5,0	+5,0
Zahranický obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	48 651	12 005	13 643	13 209	4 956	4 421	4 848	49 500	53 000
• dovoz	48 442	12 300	13 715	12 854	4 786	4 409	4 652	48 000	51 500
• saldo	209	-295	-72	355	120	113	196	1 500	1 500
Cenový vývoj									
Medzročná inflácia, %	1,0	1,1	1,1	3,3	3,6	3,7	4,0	3,5	3,1
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	769	750	844	746	x	x	x	780	820
• priemysel	794	780	854	781	809	793	835	810	860
• stavebníctvo	579	583	628	555	576	509	582	590	620
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 318	2310,2	2339,4	2332,0	x	x	x	2 409	2 440
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	14,4	14,1	13,9	13,9	x	x	x	13,6	13,2
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	12,7	12,3	12,5	13,1	13,1	12,9	12,8	11,5	11,1
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	382 000	374 429	376 563	393 188	392 483	384 465	380 016	350 000	340 000
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Príjmy v mil. EUR	10 901	7 540	10 901	2 752	2 752	3 636	4 396	13 092	13 393
• percento plnenia	87,0	60,2	87,0	20,9	20,9	27,7	33,4	100,0	100,0
Výdavky v mil. EUR	15 337	10 651	15 337	3 407	3 407	4 654	5 964	16 926	16 555
• percento plnenia	94,2	65,4	94,2	20,1	20,1	27,4	35,2	100,0	100,0
Saldo v mil. EUR	-4 436	-3 110	-4 436	-655	-655	-1 019	-1 567	-3 833	-3 162
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR	1,3268	1,2910	1,3593	1,3669	1,3999	1,4442	1,3669	1,25-1,40	1,25-1,40
Priemerné úrokové miery z úverov, %									
• podniky nad 5 rokov	3,08	3,15	3,31	3,47	3,52	3,64	3,71	3,00-4,00	3,20-4,20
• spotrebiteľské do 1 roka	14,05	13,99	13,98	13,89	13,73	13,89	13,56	14,0-15,00	14,5-15,50
• spotrebiteľské nad 5 rokov	9,01	9,03	9,00	9,21	9,25	9,29	9,33	9,00-10,0	9,20-10,20
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – netermínované vklady	0,13	0,12	0,15	0,22	0,20	0,34	0,24	0,20-0,50	0,30-0,80
• domácnosti – netermínované vklady	0,36	0,33	0,35	0,39	0,40	0,40	0,40	0,50-1,00	0,70-1,50
• domácnosti – termínované do 1 roka	1,59	1,60	1,60	1,63	1,63	1,66	1,69	1,50-3,00	1,70-3,50
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^{b, d}	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,25	1,25	1,50	2,00
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	2780	2 716	2 818	2 936	2 890	2 947	2 886	2 900	3 030
Index S&P 500 ^b	1139	1 096	1 204	1 303	1 304	1 332	1 338	1 170	1 220

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b - priemer za obdobie; e = odhad; f - prognóza, g = odhad kurzu eura voči doláru VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.